МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ландшафтне проєктування

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Дизайн середовища

Спеціальність 022 Дизайн

Спеціалізація 022.03 Дизайн середовища

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ландшафтне проєктування
Викладач (і)	Лотоцька Віта Миронівна
Контактний телефон викладача	(0342) 52 34 29
E-mail викладача	vita.lototska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно розкладу очно / дистанційно (Google Meet), Telegram-чат

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні принципи, методи та засоби проєктування ландшафтних об’єктів різного функціонального призначення; вимоги до розробки проєктної документації; роль основних природних компонентів ландшафту в забезпеченні стійкості середовища.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із засобами дослідження та проєктування ландшафтних об’єктів, формування навичок застосування прийомів та методів ландшафтного проєктування у процесі навчання та професійній діяльності.

Основними цілями дисципліни є застосовувати основні принципи, методи та засоби проектування ландшафтних об’єктів у практичних ситуаціях; збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту; визначати мету, завдання та етапи проєктування; застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності; розробляти композиційне вирішення об’єктів ландшафтного проєктування; дотримуватися стандартів проектування ландшафтних об’єктів у професійній діяльності; усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні; знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами ландшафтного дизайну; оцінювати об'єкт проєктування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проектну концепцію; розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:
ЗК 1. Знання та розуміння предметної області в дизайні середовища та розуміння

професійної діяльності.
ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 5. Здатність працювати в команді.
ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області дизайну середовища, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну середовища.
СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну середовища.
СК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну середовища.
СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, порт фоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях
ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію дизайну середовища, основи наукових досліджень
ПРН 4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.
ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну середовища у професійній діяльності.
ПРН 17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності дизайнера середовища.
ПРН 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійні кар'єрі,враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку,обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну середовища.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8
практичні	60
самостійна робота	112

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI, VII, VIII	022 Дизайн	III, IV	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Теоретичні аспекти ландшафтного проєктування. Завдання, об'єкти та методи. Типологія об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну	2	2	4
Тема 2. Історичний огляд становлення ландшафтного мистецтва. Стилі ландшафтного дизайну. Синтез мистецтв у ландшафтному проєктуванні. Концепція у ландшафтному проєктуванні	2	2	6
Тема 3. Основні компоненти ландшафтної композиції. Рельєф як компонент ландшафту. Рослинні елементи дизайну довкілля. Елементи дизайну довкілля із застосуванням води. Система доріжок як елемент ландшафтного дизайну. Малі архітектурні форми як елемент дизайну довкілля		6	10
Тема 4. Організація та формування простору за допомогою зелених насаджень. Підбір видів рослин за екологічними, біологічними та декоративними ознаками. Архітектурно-художні властивості рослин. Класифікація та функціональне призначення рослинних угруповань. Умовні позначення дерев та чагарників		4	10
Тема 5. Композиційні прийоми формування зелених насаджень. Деревні та чагарникові насадження (солітер, ландшафтні групи, алейні посадки, масив, живі огорожі, топіарне мистецтво, вертикальне озеленення)		4	10
Тема 6. Композиційні прийоми формування зелених насаджень. Трав'янисті насадження: регулярні квіткові композиції (партер, рабатка, бордюр, модульний сад); ландшафтні квіткові композиції (міксбордер, рокарій, альпінарій)		4	10

Тема 7. Дослідження об'єкта проєктування. Методика передпроектної оцінки території. Вихідні дані ландшафтного проектування. Ландшафтний аналіз. Основні вимоги до розробки об'єктів ландшафтного проєктування	2	6	10
Тема 8. Ескізний проєкт. Функціонально-планувальне зонування території. Ескізна розробка варіантів оформлення території. Зображення рослин засобами ландшафтної графіки		6	10
Тема 9. Робочий проєкт благоустрою та озеленення. Генеральний план. Дендрологічний план. Асортиментна відомість рослин. Посадкове креслення. Баланс території. План освітлення. План поливу		10	10
Тема 10. Візуалізація ландшафту в програмі «RealTime Landscaping Architect» Вступ до програми «RealTime Landscaping Architect». Налаштування інтерфейсу програми. Об'ємно-архітектурне проєктування будівель та споруд. Моделювання рельєфу. Ландшафтні елементи. Водні об'єкти. Зони відпочинку. Оформлення плану. Створення експлікації.		10	12
Тема 11. Ландшафтні компоненти у сучасному інтер'єрному просторі. Типи та принципи організації ландшафтних композицій. Формування атріумних просторів.	2	2	10
Тема 12. Прийоми ландшафтної організації зимових садів та садів на дахах. Сучасні тенденції ландшафтного проєктування		4	10
ЗАГ.:	8	60	112

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання відбувається за накопичувальною рейтинговою системою з урахуванням усіх видів академічної діяльності студента. Оцінювання відбувається за накопичувальною рейтинговою системою з урахуванням усіх видів академічної діяльності студента. *Поточне оцінювання* здійснюється у процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і передбачає індивідуальне та фронтальне опитування, тестові завдання, обговорення у групі проблемних питань, аналіз ситуативних завдань, роботу над проєктом. Для

	оцінювання самостійної роботи пропонуються варіанти завдань. *Підсумкове оцінювання* здійснюється у формі екзамену. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю упродовж семестру (максимально 50 балів) та підсумкового контролю у формі екзамену (максимально 50 балів). Максимальна кількість балів – 100 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен; форма здачі – комбінована.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:
Тематика навчальної дисципліни розкривається шляхом виконання практичних завдань студентами під час пар. Позитивно оцінюється творчий підхід під час виконання практичних завдань. Курс передбачає роботу в команді та індивідуальну роботу. Обов'язковим є своєчасність здачі всіх практичних завдань. Від здобувачів освіти очікується зацікавленість участю у конференціях, конкурсах, наукових гуртках, проєктах, під час яких студенти можуть бути долучені до написання дослідницьких робіт з тематики курсу. За виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру студентам нараховуються додаткові бали.

Академічна доброчесність:
Обов'язковим є дотримання здобувачами вищої освіти принципів академічної доброчесності, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 27 вересня 2022 р. № 529).

Відвідування занять:
Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть усі лекційні та практичні заняття, що є важливою складовою навчання. Відпрацювання занять, пропущених із поважних причин, відбувається шляхом виконання індивідуальних завдань під час самостійної підготовки задля засвоєння матеріалу.

Неформальна освіта:
Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672).

8. Рекомендована література

1. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення

художніх садів. Київ: Наук. світ, 2001. 298 с.

2. Дідик В.В. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 244 с.

3. Дударець В. Благоустрій територій у ландшафтному дизайні та його особливості. Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2015. Вип. 26. С. 118-127.

4. Жирнов А.Д. Ландшафтна графіка. Альбом №1. Взірці умовних позначень для використання креслень з ландшафтного проектування. Київ: ДАКККіМ, 2001. 26 с.

5. Жирнов А.Д. Ландшафтна графіка. Альбом №2. Графічний аналіз зображень дерев для виконання проектів з ландшафтного проектування. Київ: ДАКККіМ, 2001. 32 с.

6. Жирнов А.Д. Ландшафтна графіка. Альбом №3. Зображення інших елементів ландшафту. Київ: ДАКККіМ, 2001. 38 с.

7. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: навчальний посібник. Київ: Вища школа, 2003. 199 с.

8. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну: підручник. Київ: Ліра-К, 2009. 218 с.

9. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури. Підручник. Львів: «Новий світ-2000», 2020. 702 с.

10. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 521 с.

11. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: підручник. Львів: Світ, 2005. 456 с.

12. Мигаль С.П. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 225 с.

13. Посацький Б.С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування: навч. посіб. 2011. 368 с.

14. Роговський С.В. Термінологічний словник-довідник фахівця з садово-паркового будівництва і ландшафтної архітектури. Київ: КНТ, 2017. 140 с.

15. Хроніка-2000. Поезія українського парку: Український культурологічний альманах. Київ: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2001. № 41-42. 798 с.

16. Шпільчак В.А. Ландшафтний дизайн: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2016. 40 с.

Нормативно-правові документи

Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005 р. № 2807-IV

Про охорону культурної спадщини: Закон України від 08.06.2000 р. № 1805-III

Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI

ДБН Б.2.2-5:2012 Благоустрій територій. [Чинний від 01.09.2012]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2012. 61 с.

ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів. [Чинний від 01.09.2018]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2018. 61 с.

ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. [Чинний від 01.04.2019]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2018, 70 с.

ДБН В.2.5-28:2006 Природне та штучне освітлення. [Чинний від 15.05.2006]. Вид. офіц. Київ: Мінбуд України, 2006, 78 с.

ДБН Б.1.1-15:2012 Склад та зміст генерального плану населеного пункту. [Чинний від 01.11.2012]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2012, 37 с.

ДСТУ Б А.2.4-6:2009 СПДБ. Правила виконання робочої документації генеральних планів. [Чинний від 23.01.2009]. Київ: ДП «Укрархбудінформ», 2009. 38 с.

ДСТУ Б А.2.4-2:2009. СПДБ Умовні познаки і графічні зображення елементів генеральних планів та споруд транспорту. Київ: ДП «Укрархбудінформ», 2009. 32 с.

ДСТУ ISO 23599:2017 Вироби для надання допомоги сліпим і людям зі слабким зором. Тактильні індикатори пішохідної зони (ISO 23599:2012, IDT)

Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України від 10.04.2006 р. №

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українського мистецтва. URL: https://uartlib.org/istoriya-ukrayinskogo-mistetstva/ (дата звернення 12.01.2024)

2. Електронна бібліотека «Культура України» / Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: https://elib.nlu.org.ua/ (дата звернення 12.01.2024)

3. Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України. URL: https://mari.kyiv.ua/ (дата звернення 12.01.2024)

4. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: http://lib.pnu.edu.ua/ (дата звернення 12.01.2024)

5. Національна академія мистецтв України. URL: https://academyart.org.ua/ (дата звернення 12.01.2024)

6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення 10.01.2024)

7. Універсальний дизайн. URL: https://ud.org.ua/ (дата звернення 10.01.2024)

_____Лотоцька В. М.
старший викладач
кафедри дизайну і теорії мистецтва